

Skt. Gertruds Stræde 5, 1129 København K / 7025 2545 / www.danskerisikoraadgivere.dk

Nyt fra foreningen

Kære medlem,

Det er en stor fornøjelse at kunne sende dig en opdateret udgave af Danske Risikorådgiveres nyhedsbrev. Nyhedsbrevet vil fremover udkomme en gang om måneden, og det vil orientere dig om nye tiltag i foreningen, fremtidige aktiviteter, sidste nyt på hjemmesiden, indgåelse af nye sponsor-kontrakter, mv.

Jeg skal også opfordre dig til at kigge forbi vores hjemmeside www.danskerisikoraadgivere.dk, som nu er tilgængelig i en ny og mere attraktiv version.

God læselyst!

Med venlig hilsen

Steen Nedergaard Jensen
Formand i Danske Risikorådgivere

Ny bestyrelse

Danske Risikorådgivere har på den årlige general-forsamling i april 2009 valgt en ny bestyrelse.

Bestyrelsen består af formand Steen Nedergaard Jensen (Næstved Kommune), næstformand Torben Jacobsen (Universitets- og Bygningsstyrelsen), bestyrelsesmedlem Flemming Riddersholm Nielsen (Holstebro Kommune), bestyrelsesmedlem Finn Vangsted (Frederikshavn Kommune), bestyrelses-medlem Jette Thorsøe (Thisted Kommune) og suppleant Bjarne Iwersen (Sønderborg Kommune).

Bestyrelsen glæder sig til arbejdet i foreningen og vil i næste nyhedsbrev orientere om planerne for det fremtidige arbejde.

Aktiviteter

22. – 24. september 2009
Sikring & Sikkerhed Konference
Odense Congress Center

23. oktober 2009
PRIMO's Årskonference
IDA, København

4. – 5. november 2009
KommuneForsikrings
Skandinaviske Konference

20. – 21. april 2010
Danske Risikorådgiveres Årskonference
Hotel Nyborg Strand

I 2010 afholdes der igen risiko-styringsmesse i forbindelse med årskonferencen.

"Messearealet" vil blive udvidet betragteligt i forhold til sidste messe, da vi allerede på nuværende tidspunkt har oplevet stor forhåndsinteresse for arrangementet.

Sæt allerede nu kryds i kalenderen!

Læs mere på
www.danskerisikoraadgivere.dk

Aftale med EIRM

Danske Risikorådgivere har i 2008 indgået en aftale med EIRM om faglig sekretariatsbistand til foreningen. EIRM skal fremover medvirke til at få DR til at fremstå som en faglig stærk forening, hvor foreningens medlemmer vil opsøge opdateret viden, relevante uddannelses tilbud og projektaktiviteter.

Udgangspunktet for kontrakten er, at EIRM respekterer og værner om DR som en uafhængig forening med egen faglig profil.

EIRM skal bidrage med udvikling inden for følgende områder:

1) Uddannelse

Formålet er at medvirke til en løbende opdatering af DRs medlemmer. Sigtet er, at medlemmerne har den nødvendige faglighed i forhold til udviklingen af nye arbejdsområder inden for risikostyring i den offentlige sektor.

DRs medlemmer tilbydes gratis adgang til EIRMs onlinekursus i risikostyring. Herudover udarbejder EIRM i samarbejde med DR nogle konkrete uddannelses tiltag - fx seminarer og workshop.

2) Formidling

Formålet er sikre, at DRs medlemmer løbende kan holde sig fagligt opdaterede, så foreningen dels fremstår som en professionel organisation, dels profilerer sig på de områder, der er foreningens naturlige ekspertfelter.

EIRM foretager i samarbejde med DR en design- og indholdsmæssig opdatering af hjemmesiden med henblik på at gøre den mere attraktiv. Derudover udarbejder EIRM et månedligt nyhedsbrev samt en PR- og pressestrategi.

3) Projekter

Formålet er at sikre, at DRs medlemmer løbende er involverede i vigtige projekter vedrørende risikostyring i den offentlige sektor.

EIRM vil samarbejde med DR om at bidrage fagligt til projekter som fx standard/certificering for risikostyring i den offentlige sektor, metode- og værktøjsudvikling inden for arbejdsmiljø og HR samt særlige operationelle risikostyringsprojekter og forsikringsprogrammer.

EIRM vil fremover lede sekretariatet. Ole Toft er fortsat ansvarlig for medlemsadministration, mens Jane Hoffmann fortsætter i rollen som webmaster.

Sekretariatets adresse er:

Danske Risikorådgivere
Skt. Gertruds Stræde 5
1129 København K
Tel: 7025 2545
E-mail: dr@eirm.dk

Nyheder på hjemmesiden!

Spørgsmål og svar om svineinfluenza

Der er ingen grund til at være bekymrede på nuværende tidspunkt. Der er ikke konstateret tilfælde af svineinfluenza i Danmark.

Havet vil stige hurtigere end forudset

Midt i glæden over den varme forårssol og mirabelletræernes tidlige blomstren har en række af verdens førende klimaforskere et nedslående budskab til forårskåde soldyrkere.

Halsnæs går til kamp mod hærværk

Fire af kommunens skoler fik i sidste måned installeret videoovervågning og endnu to skoler er på vej til at få kameraer over indgangs-partierne. Det skal dæmme op for den megen hærværk, der sidste år kostede kommunen en million kroner at udbedre.

Arbejdsmiljø og unge

For de fleste unge er det en sårbar omvæltning at komme ud på arbejdsmarkedet. De skal først til at lære, hvordan man begår sig på en arbejdsplads.

16 nye værktøjer til ledere

Det skal være nemmere at udvikle og lede en attraktiv arbejdsplads. Nu er der konkret hjælp at hente i 16 nye værktøjer målrettet ledere indenfor social- og sundhedsområdet. Værktøjerne er baseret på 90 lederes erfaringer.

Læs flere nyheder på
www.danskerisikoraadgivere.dk

Rapport fra Danske Risikorådgiveres Konference

Af Malene Mouritze Marfelt, EIRM

Syg, stresset eller bare pjæk?

Hotel Nyborg Strand den 22. – 23. april 2009

Formand Claus Løvbo bød på vegne af bestyrelsen velkommen til årets konference og glædede sig over det rekordstore fremmøde på 170 deltagere. Formanden betragtede den store tilslutning som et klart bevis på den voksende interesse inden for risikostyring, herunder arbejdsmiljø – og behovet for at finde en løsning på problemet på sygefraværet i Danmark.

Hans Engell indtog igen i år rollen som ordstyrer og guidede på fornemste vis deltagerne gennem konferencens omfattende program. Han konstaterede, at sygefraværet årligt koster det danske samfund 37 mia. kroner – svarende til et tab af 130.000 medarbejders årlige indsats. Dermed var scenen sat for to spændende og lærerige dage med en masse debat og dialog.

Fokus på den forebyggende indsats

Dagens første taler var Pia K. Ryom, ledende arbejdsmiljøpsykolog i Region Nordjylland. Hun konstaterede, at arbejdsforholdene i Danmark har undergået store positive forandringer de sidste 20 år, og at mange arbejdspladser er gået fra hierarkiske organisationsstrukturer og autoritære ledelsesformer til i dag at være præget af matrixorganisationer, gruppearbejde og demokratisk ledelse. På trods af denne positive udvikling, er der stadig store problemer med arbejdsmiljøet og et alt for højt sygefravær. Nutidens medarbejdere dør som aldrig før af stress, angst, depression og udbrændthed.

Pia K. Ryom pegede på de væsentligste faktorer til stress, nemlig konflikter på arbejdspladsen, travlhed og overbelastning samt ufrie og vanskelige arbejdsforhold. Hertil kommer et forstærket krav om øget effektivitet, større krav om kontrol og medarbejderens egne høje ambitioner for personlig karriere. Hun roste stresspolitikker, men understregede samtidig nødvendigheden af at have endnu større fokus på den forebyggende indsats. Det gode psykiske arbejdsmiljø bliver fremkaldt af indflydelse, social støtte og passende krav til medarbejderen. Samtidig skabes det gode arbejdsmiljø af klarhed i arbejdspladsens mål og opgaver, en synlig ledelse samt en åben og klar kommunikation.

Sygefravær på 1 %

Eva Sell, centerchef på specialcenter Lundebo i Sorø Kommune, fortalte om centerets indsats for at nedbringe sygefraværet til 1 %. Dialog om årsager til sygdom har været i højsædet, og Lundebos personale har bl.a. udarbejdet en sygdomspolitik, der omfatter omsorgsopkald til sygemeldte, sundhedssamtaler efter fem fraværdsdage inden for et halvt år, et tæt samarbejde med speciallæger og sagsbehandlere samt udarbejdelse af en decideret sygefraværstatistik. Målet på de 1 % sygefravær blev nået, og i 2004 modtog Lundebo prisen for bedste uddannelsessted og bedste arbejdsplads. Indsatsen for en nedbringelse i sygefraværet været lærerig for både ledere og medarbejdere. I dag ved alle medarbejdere, at det er acceptabelt at sige fra, og socialcentret tilbyder en lang række sundhedsfremmende foranstaltninger som fx frisk frugt, motion, fysioterapi, massagestole og power nap.

Løsninger frem for årsager

Britta Munk Overgaard, personalechef i BACH Composite Industry, fortalte om den nordjyske virksomheds projekt om trivsel og vækst. Med Britta Munk Overgaard i spidsen har virksomheden kortlagt det psykiske arbejdsmiljø og haft fokus på *løsninger* på sygefravær frem for dets *årsager*.

”Synlig ledelse er vigtig for et godt arbejdsmiljø”

Pia K. Ryom

Udbyttet af projektet har været stort, og virksomheden har i dag et særdeles godt rekrutterings- og fastholdelsesgrundlag, en høj score i trivselsundersøgelser og har opnået en reduktion i fraværet på 60 %. Britta Munk Overgaards anbefalinger til succesfulde arbejdsmiljøtiltag er at tage udgangspunkt i målgruppens forudsætninger og ønsker, at fokusere på succeshistorierne samt at sikre sig topledelsens fulde opbakning. Og endelig er det vigtigt at huske, at fri frugt og andre goder hurtigt bliver hverdagskost, mens medmenneskelig interesse og omsorg har blivende effekt!

"Hos os har vi fokus på løsning på sygefravær frem for dets årsager"

Britta Munk Overgaard

Medarbejderen har selv et ansvar

Mikala Kreiser, afdelingschef i KL, startede med at konstatere, at både arbejdsgiver og medarbejder har et ansvar for trivslen på arbejdspladsen. Gode arbejdspladser – dvs. dem med et lavt sygefravær – er kendetegnede ved, at 83 % af medarbejderne vurderer deres helbred som godt eller virkelig godt, og 92 % anser deres fysiske form som god eller virkelig god. Arbejdspladser med en sygefraværskultur, hvor man bl.a. benytter sig af omsorgs- og sygefraværssamtaler, ligger også højt på listen over gode arbejdspladser. I arbejdet med et forbedret arbejdsmiljø anbefalede hun at have en åben og ærlig dialog, systematisk anvendelse af samtaler, tværgående opsamling af viden og endelig at gøre brug af jobcentre.

Hun henviste til Forebyggelseskommissionens rapport fra april 2009, i hvilken man kan læse meget mere om sygefraværssituationen i Danmark.

Pjæk er OK

Kirsten Normann Andersen, formand for FOA i Århus, berigede publikum med en række historier fra 'det virkelige liv' og kunne konstatere, at mange af FOAs sygemeldte medlemmer oplever at blive set ned på og chikaneret af deres arbejdsgivere.

Som sosu-assistent kan det i dagens Danmark være svært at vende tilbage til arbejdsmarkedet efter en længere sygefraværperiode, primært pga. den hurtige udskiftning i personalet og ikke mindst det store tidspres. Tidspreset påvirker ikke kun fysisk – men også psykisk. Vi har ondt af de borgere, som ikke får det, som de har behov for. Men vi er også angste for de faglige konsekvenser. For at forebygge dette kræver det stærke ledere, som vil og tør tage ansvar for serviceniveauet og vilkårene. Tydelig ledelsesmæssig opbakning er derfor den første forudsætning for at undgå sygdom. Formanden for FOA bakkede op om, at en pjækkedag i ny og næ kan være sundt og forebygge en medarbejders længerevarende sygdomsperiode forårsaget af fx depression eller udbrændthed.

Eftermiddagen bød på et underholdende oplæg af Anders Lund Madsen. På den efterfølgende generalforsamling blev der valgt ny bestyrelse og (afgående) formand Claus Løvbo blev tildelt Sikkerhedsnålen 2009. Om aftenen stod den på gallamiddag, underholdning og festivitas i hotellets store festsal.

Claus Løvbo

Pia K. Ryom

Kirsten N. Andersen

Britta M. Overgaard

Hans Engell

Klimarisici – kommunens ansvar

Hans Ravnkjær Larsen, marketing- og kommunikationschef i Geomatics, indledte dag to med at fortælle om klimaforandringernes betydning for det danske samfund. Hos Geomatics afdækker og kortlægger man bl.a. borgernes holdninger til kultur, indkøb og kollektiv trafik med afsæt i demografiske data og beskrivelser af segmenter og mønstre i den danske befolkning (www.conzoom.eu/find-dig-selv). Virksomheden har bl.a. kortlagt risikobilledet for vandskader i forbindelse med klimaforandringerne. Som konsekvenser af fx højere vandstande og skybrud var meldingen klar: rigtig mange boligejere vil opleve problemer med fx vand i kælderen, skimmelsvamp, bygningsskader og husstøvmider. Det vil føre til en stigning i præmien hos forsikringsselskaberne og krav om flere forebyggende tiltag fra kommunens side – fx kloakreovering og en forbedring af afledningen af regnvand fra tage, fundamenter og befæstede arealer.

”Klimaforandringerne vil få store samfundsøkonomiske konsekvenser”

Hans Ravnkjær Larsen

Hans Ravnkjær Larsen afsluttede med at konstatere, at vi ikke længere kan lukke øjnene for, at klimaforandringerne vil få enorme menneskelige, afgørende personlige økonomiske og kæmpestore samfundsøkonomiske konsekvenser.

Kommunen og borgeren har et stort ansvar for håndteringen af de kritiske klimarisici og ikke mindst konsekvenserne heraf.

Kriseberedskab ved alvorlig hændelse

Torben H. D. Petersen, direktør for Børn & Forebyggelse i Gentofte Kommune, redegjorde for en tragisk busulykke i 2007, hvor et barn blev dræbt og flere børn alvorligt kvæstede under en udflugt ved Gilleleje.

Ulykken kom selvsagt meget uventet for kommunen, men på trods af ulykkens alvorlige karakter lykkedes det alligevel Børn & Forebyggelse at håndtere tragedien succesfuldt. Nøglefaktorerne i kommunens effektive håndtering var en stærk ledelse, et godt samarbejde mellem de forskellige faggrupper samt en åben og ærlig kommunikation. Herudover skyldtes den gode håndtering et velfungerende samarbejde med det politiske niveau, forældre, politi, Falck og hospitaler. Gentofte Kommune har lært meget af begivenheden, og Torben H. D. Petersen anbefalede alle at have en kriseplan parat for sådanne begivenheder og løbende at træne mulige (og umulige) kriseforløb.

Afslutningsvist understregede han, at det også er vigtigt at være bevidst om de psykologiske faktorer i forbindelse med en krise og fx tilbyde de involverede parter hjælp fra professionelle psykologer. Gentofte Kommune har som opfølgning på krisen udarbejdet en evalueringsrapport.

Gentofte Kommune har som opfølgning på krisen udarbejdet en evalueringsrapport. Rapporten kan bestilles i trykt format hos Børn & Forebyggelse i Gentofte Kommune på telefon 3998 4001. Den kan også hentes på www.danskerisikoraadgivere.dk.

Hans Ravnkjær Larsen

Spørgsmål fra salen

Torben H. D. Petersen

Heldet følger de forberedte

Med udgangspunkt i evalueringen af den tragiske begivenhed i Nordsjælland 2007 fortalte Niels Chr. Bøgvad, driftsforvalter i Gentofte Brandvæsen, om de tiltag, der er blevet taget i kølvandet på ulykken. Gentofte Brandvæsen har tilrettelagt et kursusforløb som supplement til kommunens beredskabsplan. Formålet med kurset er at træne ledere og medarbejdere til selv at tænke og handle rationelt i tilfælde af en alvorlig, akut hændelse og at kunne samarbejde - også tværfagligt med andre aktører.

Kursusforløbet er organiseret i samarbejde med Brandvæsnets aktører og omfatter udover kommunen også redningsberedskabet, ambulance-centralen, skadestuen, politiet og pressen. Der har været stor opbakning til initiativet, og Niels Chr. Bøgvad glæder sig over, at så mange af kommunens medarbejdere har gennemgået kurset, da heldet jo som bekendt ofte følger dem, der er bedst forberedt.

Risikostyring i en privat virksomhed

Flemming Kvorning, Risk Manager i Coop Danmark A/S, repræsenterede som den eneste oplægsholder det private erhvervsliv, og fortalte på konferencens sidste oplæg om sine mange års erfaring som Risk Manager. I Coop Danmark benytter man sig af Enterprise Risk Management (ERM), som bygger på en grundlæggende forudsætning om, at enhver virksomhed har til formål at tilføre dens interessenter værdi. Alle virksomheder er eksponeret for usikkerhed, og ledelsens udfordring er derfor at afgøre, hvor meget usikkerhed den vil acceptere. Hos Coop Danmark har man en negativ risikokultur, dvs. at man accepterer meget få risici. Virksomheden kan ikke tåle et negativt omdømme, og derfor gør man meget for at værne om ryet hos de danske 11 mia. årlige kunder i de 3.050 butikker.

Som inspiration til arbejdet med ERM gør Flemming Kvorning bl.a. brug af COSOs rapport (et dansk referat af rapporten er tilgængelig på Danske Risikorådgiveres hjemmeside), standarden BS 25999 og rådene fra World Economic Forum.

Han afsluttede med at konstatere, at nok gør det private erhvervsliv i høj grad brug af en mere systematisk tilgang til risk management. Kommunerne har dog et langt større samfunds-mæssigt ansvar end private virksomheder, og derfor kan risikokoordinatorer og andre med ansvar for identificering, håndtering og evaluering af risici i kommunerne med fordel lade sig inspirere af ERM-tankegangen.

De to konferencedage blev afsluttet af Claus Løvbo, som udtrykte stor tilfredshed med det faglige indhold af oplæggene og deltagernes store engagement. Mange relevante spørgsmål var blevet stillet og debatteret, og efter en velfortjent frokost forlod de mange deltagere Hotel Nyborg Strand badet i en strålende forårssol.

Præsentationerne fra konferencen er tilgængelige på foreningens hjemmeside www.danskerisikoraadgivere.dk.

Danske Risikorådgivere

Danske Risikorådgivere er en forening af professionelle rådgivere inden for forsikring, sikring, arbejdsmiljø, beredskab, sundhed og jura. Foreningen er i stærk vækst og tæller omkring 300 medlemmer ansat i kommuner, regioner, stat og private virksomheder.

Danske Risikorådgivere spiller en central rolle, når det handler om at sikre danskernes daglige virke og velfærd. Det handler både om at forebygge og håndtere arbejdsskader og ulykker og også om at bidrage til, at samfundet er gearet til at håndtere en lang række udefra kommende risici, der kan påvirke os.

Danske Risikorådgiveres ambition er at blive bedre til det, som medlemmerne laver, og aktivt bidrage til velfærdssamfundet. Derfor satser foreningen på dygtiggørelse af medlemmerne via seminarer, videreuddannelse, erfaringsudveksling og faglige fællesskaber.

Danske Risikorådgivere takker for støtten fra:

Sekretariat

Danske Risikorådgivere
Skt. Gertruds Stræde 5
1129 København K

Telefon: 7025 2545

E-mail: dr@eirm.dk

Hjemmeside: www.danskerisikoraadgivere.dk